

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ УЛЬЯНОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
УЛЬЯНОВКА АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

Центральная ул., 44 дом, Ульяновка село, 423115

тел./факс+7(84396)

Үзәк урамы, 44 йорты, Ульяновка авылы,

423115

2-33-16/2-33-17;

email: Ul.Cmn2@tatar.ru

07 май 2019 ел

№ 113

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УЛЬЯНОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

**Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый
актларына һәм законнарына үзгәрешләр кертү буенча мониторинг үткәрү
турында Нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл
жирлеге жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү максатларында
Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл
жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (бастырып
чыгарылган) законга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр
кертү мониторингы үткәрү буенча Татарстан Республикасы Чирмешән
муниципаль районы Ульяновка авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан
Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл жирлеге Советы
КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив
хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы
нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл жирлеге жирле үзидарә органнары:
үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
күрсәтелгән Нигезләмәненң үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрненң вазыйфай күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл жирлегенә Интернет мәгълүмат - телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артымда калдырам.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән ун көн узгач үз көченә керә.

Башлык, ТР,
Чирмешән муниципаль районы
Ульяновка авыл жирлеге Совет рәисе

Шәмсетдинов С.З.

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Ульяновка авыл җирлеге
Советының 07.05.2019
ел № 113 карары белән
расланган

**Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл
җирлеге җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларына һәм
законнарга үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр һәм үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) җирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлекне муниципаль актларны кабул итү (чыгару) белән тәмин итү яисә кайбер муниципаль актларның көчен югалтуын тану өчен жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне күздә тоту.
2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.
3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Советы аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.
4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.
5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:
 - федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;
 - муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлау;
 - җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;
 - муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
 - муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);
 - хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләренә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының норматив хокукый актларын;

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл җирлегенә Уставын, муниципаль актларын.

7. Мониторинг үткөрүнең нигезләре булып торалар:
федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;
хокукый җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчеләкләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренә вәкилләкле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәжәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарэ органнары үткэрэ торган конференциялэрнең, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткэрү тәртибе

8. Жирле үзидарэ органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткэрәләр.

Мониторинг үткэрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткэрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;
прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарэ органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткэрелгән нормалар ижат итү эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарэ органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкилләкләре органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйлә күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

мәгълүмати системаларда закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

мәгълүмати системаларны хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарға туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәйләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгелэнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;
муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенен чикләрен үтәү;
муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;
иҗтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;
коллизия хокук нормалары;
юридик-техник характердагы хаталар булу;
аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;
муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;
норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;
норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;
муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;
муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтиҗәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшқуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгелэнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән вакыттан ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижеләре турында хисап тотат.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр.

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен җибәрелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар җибәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзер булырга мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый иҗат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый җайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы булып торалар.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.

